

Kalendar 2015.

Križevačka glazbena slava

Edition Kugli-Deutsch.

KRIŽEVAČKA ČETVORKA

po hrvatskih narodnih napjevih

Kuhačeve Sbirke južno slov.-nar. popjevaka

skladao i

visokorodjenoj gospodji

Pauli barunici Vraniczany - Dobrinović rodj. pl. Kiepach

posvetio

Antun pl. Vancas.

Naklada

Akademiske knjižare Lav. Hartmana (Kugli i Deutsch)
Zagreb, Ilica 4 (Hotel k caru austrijanskomu).

Najbogatije skladište muzikalija za svaku vrst glasila.

Grad Križevci

maticahrvatska

Ogranak Matice hrvatske u Križevcima

ORIS GLAZBENOGA ŽIVOTA KRIŽEVACA S POSEBNIM OSVRTOM NA 19. i 20. STOLJEĆE

Među gradovima s višestoljetnim povijesno zajamčenim postojanjem u kojima je iz mnogih razloga razmatranje imalo cjelovitijeg tijeka glazbenog života povezano s velikim poteškoćama, na prvom su mjestu, po svemu sudeći, Križevci. Jer, dok se u drugim našim gradovima može s kakvom takvom sigurnošću i kontinuitetom pratiti razvoj glazbenog života, ako ne od početka njihova postojanja, a ono barem od 16. st. nadalje, dotle se o njemu u Križevcima može, na osnovi sačuvane dokumentacije, mjerodavno raspravljati tek od druge polovice 19. st.

Dakako, moguće je za sam grad Križevce naći takvih sitnih dokaznih kamenčića i do tog vremena, ali su oni vrlo rijetki i »posijani« diskontinuirano. Autor ih je sakupio sedam. Dva pripadaju 17. st., a pet pripada 18. st. Među njima za svako od tih stoljeća je i po jedna višestavačna misa, nazivom vezana uz grad Križevce. O njima se u ovom trenutku može reći sljedeće:

Zasad prvi takav kamenčić je onaj o postojanju orgulja u gradu u prvoj polovici 17. st., a zajamčen i podatkom Ladislava Šabana u njegovu tekstu *Glazba u franjevačkom samostanu u Varaždinu* iz 1981. o orguljaškoj službi u Križevcima o. Euzebija Buzjakovića (1636-1689) i sačuvanim djelom s potpunim naslovom na latinskom jeziku SACRUM CRISIENSE MAIUS VULGO SANCTI JOANNIS EVANGELISTAE DICTUM. AUCTORE IGNOTO SAECULI XVII.

... Prvi koji je u naše vrijeme, po svemu sudeći 1916. godine, bio zapazio to djelo je bio istaknuti hrvatski glazbenik Franjo Dugan st. Izvornik na dva crtovlja sa zapisanom melodijom i pratnjom samo za lijevu ruku Dugan je obradio u dvije verzije. Zatim je u časopisu Sveta Cecilija 1917. objavio prvu verziju, poprativši je komentarom.

... *Veća križevačka misa*, pučki nazvana sv. Ivana Evangeliste, nepoznatog autora iz 17. st, kako u hrvatskom prijevodu glasi njezin naziv, uključujući podatak o anonimnosti skladatelja i njezina nastanka, dugo je vremena nakon Duganova objavljivanja ostala po strani. Zanimanje za nju tek je nedavno pobudio Ladislav Šaban koji je za nju zainteresirao rukovoditelje Varaždinskih baroknih večeri, što je 1982. rezultiralo izvedbom prve verzije za mješoviti zbor uz orgulje, a dvije godine potom druge verzije u troglasnoj obradi Anđelka Klobučara.

... *Misa* bi, kao i one koje je pregledao u sačuvanim zbornicima, po Šabanu mogla »ići u red onog umjetnički najplemenitijeg i najvrijednijeg što nam je ostalo iz glazbene baštine baroknog razdoblja gornje Hrvatske«.

Danas nije moguće izričito odgovoriti na pitanje je li *Misa* mogla nastati u Križevcima tijekom 17. st. ili je u grad uvezena i u njemu bila izvođena. Skloniji sam prvoj mogućnosti. Ali, smatra li se prihvatljivijom jedino druga mogućnost, ta činjenica sama po sebi ukazuje na glazbenu sposobnost i primjerenost križevačke sredine da sluša to djelo. A ono predstavlja opus zaista vrijedan naše pozornosti, koji bi što češće trebalo izvoditi u crkvenoj i u domaćoj koncertnoj praksi.

Na kraju razmatranja o »prvom« stoljeću dokumentiranog glazbenog života u Križevcima, dodati je i ime i prezime, zasad prve nominalno poznate osobe, rođenjem potekle iz Križevaca, povezane s glazbom. To je Tomo Kovačević (1664-1724). Kao kanonik-kantor zagrebačke stolnice, autor je knjižice *Brevis cantus gregoriani notitia* (*Kratka uputa u gregorijansko, koralno pjevanje*), Beč 1701. U svezi s

njom pripisuje mu se moguće uredništvo prvoga, pa i drugog izdanja glazbenog zbornika *Cithara octochorda*, objavljenoga u istom gradu, 1723. godine.

Nešto je bogatije podacima 18. stoljeće. Tako:

- kanonska vizitacija od 1709. spominje (sada znamo, potvrđuje) orgulje u župnoj crkvi sv. Križa i navodi ime orguljaša Martina Kernca;
- pavlinska crkva sv. Ane dobila je 1722. nove orgulje;
- Šabanu zahvaljujemo podatak o orguljskoj službi u Križevcima o. Josipa Vogt(s)pergera, umrlog 1735;
- kanonska vizitacija od 1754. navodi postojanje orgulja na koru kapele Marijina Navještenja;
- kanonska vizitacija od 1796, potvrđujući postojanje orgulja u crkvi sv. Križa, ističe »dobre orgulje« u spomenutoj crkvi sv. Ane, od 1796. ne više pavlinskoj, već župnoj;
- i kao posljednji podatak, u ovo stoljeće možemo, po svemu sudeći, staviti višestavačnu skladbu s jednostavnim naslovom SACRUM CRISIENSE, tj. drugu *Križevačku misu* u C-duru, zapisanu na dva crtovlja.

Misa se nalazi u u varaždinskom kantualu (zborniku). Što se tiče njezina nastanka, vrijedi ono što je navedeno za prvu *Misu*. Bilo da je nastala u Križevcima ili u gradu samo izvođena, ona je zajedno s prvom, krunski svjedok, dokaz glazbenog života u opisanim stoljećima. Istodobno je prilično čvrsto uporište za pretpostavku da su objema morala prethoditi stanovita glazbena zbivanja u ranijim vremenima.. U njima su, naime, stvarani nužni uvjeti, bilo za kreativno, bilo samo za reproduktivno ubiciranje tih misa u ovoj sredini.

... Romantizam kao novo stilsko razdoblje u umjetnostima, znakovito ne samo za čitavo 19. st., već i uopće, iznjedrio je, možda najznačajniju demokratizaciju umjetnosti, tj. otvaranje njih prema svim ljudima, bez obzira na vjeru, spol i svjetonazor. Primijenjena na glazbenu umjetnost, ta je zasada vrlo brzo naišla na plodno tlo i u našim krajevima.. S jedne strane potvrđivala se osnivanjem dobrovoljnih, privatnih glazbenih društava, tada nazivanih Musik-Institut/ Musikverein ili na latinskom Musices Institutum/ Institutum Musices, s glazbenim školama ili bez njih ili osnivanjem tzv. glazbenih učionica pri osnovnim školama, nazvanim normalkama. U tome su se, ovaj put stjecajem povoljnih okolnosti, u Hrvatskoj na prvom mjestu našli Križevci. U ovom gradu, koliko je poznato, već 1813. godine osnovan je, u spisima na latinskom jeziku Musices Institutum, a na njemačkom jeziku Musik Institut, po čemu je on doajen u našoj zemlji. Iako o njemu, osim navedene činjenice, do 1829. godine znamo jedino da je postojao, o njegovu djelovanju, možda i u skromnim razmjerima možemo naslućivati na temelju onoga što se zna o tadašnjem radu takvih društava u Varaždinu i Zagrebu od 1827., kao i u Osijeku od 1830. Bilo je to priređivanje glazbenih akademija, koncerata i slično. A križevački Institutum Musices je to mogao, jer je u njemu djelovao i manji orkestralni sastav.

Djelujući tako sa svojom glazbenom školom u kojoj se, kako navodi Branko Rakijaš, učilo sviranje na klarinetu, fagotu, rogu, trublji i orguljama sve do 1859., on se zgusnuo, a njegova škola postala je, doduše zasebna jedinica s nazivom Glazbena učionica, ali u sklopu

Grad Križevci

Glavne škole, normalke. Podaci o njoj, osim kraćeg prekida između 1866. i 1869. godine, postoje do 1888, a kao učitelji navode se kapelnici Gradske glazbe, osnovane 1871: Ivan Laksar (1859-1881), Ljudevit Križe (1881-1882) i Ivan Jeržabek (1882-1888). Spomenuli smo osnivanje Gradske limene glazbe 1871, kojoj je, kako navodi Fran Gundrum Oriovčanin, prethodila glazba »male garde« osnovana burne 1848.

Početkom druge polovice 19. st. dolazi do osnivanja Hrvatskog pjevačkog društva »Zvono« (1864), a krajem stoljeća i pjevačkih zborova »Plug« (na Gospodarskom i šumarskom učilištu) i »Slavuj« (zbor križevačkih đaka i studenata). Za razliku od kratkotrajnog djelovanja ta dva prigodna zbora, »Zvono« je radilo do pred početak prvog svjetskog rata, osobito kad ga je vodio Nikola Vukić, od 1899. godine, kad je doseglo svoju apogeju i 1904. proslavilo 40. obljetnicu djelovanja.

Zajedničko djelovanje svih navedenih glazbenih tijela, bez obzira na njihovo stvarno trajanje, pridonosilo je prilično intenzivnom glazbenom životu grada.

Što se tiče glazbenih djelatnika, proisteklih iz Križevaca u prvoj polovici »trećeg« stoljeća njegova, dokumentacijom neusporedivo bogatijeg života od prethodna dva stoljeća, iz njega je rođenjem potekao jedino Alberto Ognjan pl. Štriga (1821-1897). Međutim, spominjanje njegova imena nameće navođenje grofice Sidonije Rubido Erdödy (1819-1884), Zagrepčanke koja je od 1883. do smrti živjela u Gornjoj Rijeci. Njih dvoje su u mladenaštvu bili vrlo intenzivno povezani s glazbom. Na svojim leđima, kao nositelji glavnih uloga, iznijeli su prazizvedbu i još šest izvedbi prve novije hrvatske i uopće južnoslavenske opere *Ljubav i zloba*, Vatroslava Lisinskog (1819-1854).

U drugoj polovici stoljeća iz Križevaca su rođenjem potekli istaknuti vokalni umjetnici: Olivia Vugrinčić-Perenčević (1883-1976), Milena Šugh-Štefanac (1884-1957), Marta Pospišil-Griff (1892-1966), a iz obližnjeg Vojakovca Pajo Grba (1898-1972), zatim skladatelj i dirigent tamburaških orkestara Milutin Farkaš (1865-1923), muzikolog i glazbeni kritičar Stanislav Stražnicki (1883-1945), Milan Grlović, novinar i glazbeni kritičar (1852-1915), kao i dirigent Oskar Smodek (1890-1930). U Miholjcu je rođen skladatelj i melograf Zlatko Špoljar (1892-1981).

Na kraju dodajemo da je u Križevcima od 1883. godine do smrti (1933) djelovao mjesni osnivač dinastije graditelja orgulja Josip Erhartić. U tom poslu ga je naslijedio sin Viktor (1878-1960), zatim unuk Branko st. (1910-1975).

U 20. stoljeće Križevci, što se tiče glazbenog života, ulaze s potvrđenim pravilima Hrvatskog pjevačkog društva »Kalnik«, osnovanog 1899., koje će otada do danas predstavljati okosnicu imalo značajnih glazbenih manifestacija u gradu, a i njegovoj okolini, iako s prekidima za vrijeme prvog i drugog svjetskog rata.

Početkom godine 1922. glazbeni život grada obogaćen je obnavljanjem rada Glazbene škole. Premda do 1941. djeluje u sastavu osnovne škole, ona do prekida u ratnim godinama, zajedno s »Kalnikom« pridonosi intenzivnosti glazbenog života ove sredine. Nastavljajući kao samostalna ustanova s imenom »Alberto Ognjan Štriga« svoj rad od 1945. do danas, ona je uz »Kalnik« druga os glazbenog života Križevaca.

Treću os predstavljaju »privatni« glazbeni djelatnici, bilo rođeni i djelujući u gradu, bilo u njemu usputni namjernici duže ili kraće vrijeme, npr. Jakob Armano, Slavko Ećimović, Božidar Brozović, Vjekoslav Hranilović i drugi. Njima možemo pridružiti glazbenike rođene izvan Križevaca, ali s njima povezani obiteljskim vezama, kakve su npr. u slučaju maestra Vladimira Kranjčevića, čijim je zalaganjem 14. listopada 1992. izvedena u župnoj crkvi sv. Ane *Prva križevačka misa/ Sacrum crisiense maius*.

Posebnu grupu glazbenika, križevačku »moćnu gomilicu«, tvori krug skladatelja rođenih u Križevcima. Najstariji mu je član Alfred Švarc (1907-1986), nešto mlađi Božidar Mohaček (1916-1944) te najmlađi Dubravko Detoni (1937). Švarc brojčano bogatim opusom novoromantične glazbene izričajnosti u duhu tzv. kozmopolitske orijentiranosti, Mohaček (nezahvalne životne sudbine) s naglaskom na glazbeni izraz ležernije sadržajnosti, a Detoni s modernošću koja se nerijetko iskazuje i sretnim završetkom.

Nadao sam se da će ovaj opis razvoja tzv. umjetničke glazbe u Križevcima završiti prikazom brojnih primjera s područja narodnog glazbenog stvaralaštva u ovoj sredini. Jer, jasno je da je uz prvu glazbenu izričajnost jednako, ako ne i intenzivnije, trajala i afirmirala se i ona druga, anonimnog narodnog stvaralaštva, da bi se obje stopile u skladnu cjelinu. Međutim, zaslugom Franje Ksavera Kuhača, jedva sam pronašao u njegovoj tetraloškoj zbirci *Južno-slovenske narodne popievke* objavljena dva napjeva iz Križevaca (*Dodji dušo* i napitnicu *Vince se je pilo*) te četiri napjeva iz bliže križevačke okolice (*Gda mi dojdeš*, *Večerajte, mene ne čekajte*, *Miši prave svatove*, i *ladarski O jabuka zelenika*). Dosad se nitko, nakon Kuhača do danas, od hrvatskih melografa nije našao ponukan pozabaviti se sakupljanjem narodnoga glazbenog blaga ovoga kraja. A vjerovati je da ga, usprkos zapljuskivanju drugačijih glazbenih strujanja, još uvijek ima.

Na kraju preostaje uputiti apel glazbenim djelatnicima Križevaca i njegove okolice: Čuvajte glazbene arhivalije današnjice za sutrašnjicu, pristupite bilježenju narodnih napjeva ove sredine, urbane i ruralne, da oni koji još traju ne nestanu u moru zaborava.

Akademik Lovro Županović

Izlaganje na znanstvenom skupu

Križevci u prošlosti i sadašnjosti (1993)

Siječanj

2015.

Č	1	Nova godina Marija Bogorodica	
P	2	Bazilije Veliki, Grgur Nazijanski	
S	3	Presveto Ime Isusovo Genoveva, Cvijeta	
N	4	2. nedjelja po Božiću Anđela Folinjska, Borislava	
P	5	Emilijana, Gaudencije	
U	6	Bogojavljanje (Tri kralja) Gašpar, Melkior, Baltazar	
S	7	Rajmund Penjafortski, Lucijan, Rajko, Zoran	
Č	8	Severin, Teofil, Lucijan, Maksimijan i Julijan	
P	9	Marcelin, Hadrijan, Julijan, Živko	
S	10	Miltijad, Pavao, Marcijan, Valerije, Agaton, Dobroslav	
N	11	1. nedjelja u godini Krštenje Gospodinovo Higin, Neven	
P	12	Margareta Bourgeoys, Antun Fournier, Ernest, Tatjana	
U	13	Hilarije, Hermilije i Stratonik, Veronika Negroni, Radovan	
S	14	Glicerije, Feliks (Srećko), Makrina	
Č	15	Pavao, Anastazija (Stošija), Mavro, Tarzicija	
P	16	Marcel, Honorat, Časlav, Mislav	
S	17	Antun, opat, Julijan, Marcel, Vojmil	
N	18	2. nedjelja u godini Priska, Margareta Ugarska	
P	19	Germanik, Poncijan, Makrije Veliki, Ljiljana	
U	20	Fabijan i Sebastijan, Neofit, Henrik	
S	21	Agneza, Janja, Neža, Ines, Patroklo	
Č	22	Vinko đakon i muč., Anastazije monah i muč., Vinko Pallotti	
P	23	Emerencijana, Severijan i Akvila, Ema, Vjera	
S	24	Franjo Saleški, Felicijan, Bogoslav	
N	25	3. nedjelja u godini Obraćanje sv. Pavla ap., Ananija	
P	26	Timotej i Tit, Teogen, Bogoljub, Tješimir	
U	27	Anđela Merici, Julijan, Devota, Vitalijan, Pribislav	
S	28	Toma Akvinski, Tomislav	
Č	29	Valerije, Konstancije, Sulpicije Sever, Zdeslav	
P	30	Barsimej, Martina, Batilda, Aldegunda, Alan, Gordana	
S	31	Ivan Bosco, Viktorin, Viktor, Nicefor, Klaudije, Diodor, Serapion i Papia	

Grkokatolička katedrala Presvetoga Trojstva i biskupski dvor. Najreprezentativniji arhitektonski spomenik u Križevcima. Tu se nalazi muzej, arhiv i knjižnica s mnoštvom vrijednih i rijetkih knjiga i rukopisa. Kako je istočni obred usmjeren sav na pjevanje Bogu, Djevici Mariji i svecima, u knjižnici je sačuvano mnogo knjiga s notama te jedno izdanje znamenite pjesmarice *Cithara octochorda*.

Razglednica. Naklada Jacoba Breyera, Križevci.

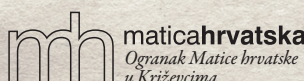

Pontifikal ispisan rukom Lovre od Warasda tijekom godine Gospodnje 1433.

Rukopisna knjiga s najstarijim notama koje se čuvaju u Križevcima. Pontifikal ili pontifikalij je biskupski obrednik odnosno bogoslužna knjiga kojom se biskup služi kod svećanih biskupskih misa te svećeničkih i biskupskih ređenja.

Grad Križevci

matica hrvatska
Ogranak Matice hrvatske
u Križevcima

Veljača

2015.

N	1	4. nedjelja u godini Tripun [MR], Brigita, Sever
P	2	Prikazanje Gospodinovo (Svijećnica) Marijan, Marijana, Svjetlana, Katarina Ricci
U	3	Blaž (Vlaho), Oskar, Tripun, Šimun, Ana
S	4	Veronika Jeruzalemska, Izidor, Nikola Studita, Raban Maur
Č	5	Agata, Dobrila, Jagoda, Silvan
P	6	Pavao Miki, Silvan, Doroteja i Teofil, Tea, Božidarka
S	7	Bl. Pio IX., Mojsije, pustinjač, Držislav
N	8	5. nedjelja u godini Jeronim Emiliani, Josipa Bakhita, Juvencije, Mladen
P	9	Apolonija, Sabin, Skolastika, Sunčana, Zora
U	10	Bl. Alojzije Stepinac, Vilim, Skolastika [MR], Silvan, Vilim
S	11	BDM Lurdska, Severin, Adolf, Mirjana
Č	12	Eulalija, Zvonimir, Damjan
P	13	Stjepan, bl. Kristina Spoletska, Foska
S	14	Valentin (Zdravko), Vital, Zenon, Eufrazija
N	15	6. nedjelja u godini Onezim, Klaudije Colombiere, Valfrid, Agapa, Faustin i Jovita, Vitomir
P	16	Julijana, Miljenko
U	17	Sedam utemeljitelja Reda slugu BDM
S	18	Pepelnica (post i nemrs) Šimun, Gizela
Č	19	Mansuet (Blago), Bonifacije, Ratko
P	20	Eleuterije, Leon (Lav), Lea, Slobodan
S	21	Petar Damiani, Tomo Pormort
N	22	1. korizmena nedjelja (Čista) Stolica Sv. Petra; Tvrtko
P	23	Polikarp, Jozefina Vannini, Grozdan
U	24	Modest, [Montan (Goran), 23. V.], [Matija, ap., 14. V.]
S	25	Donat zadarski biskup, Nestor
Č	26	Aleksandar, Porfirije, Sandra, Branimir
P	27	Gabrijel od Žalosne Gospe (Franjo Possenti), Tugomil
S	28	Roman, proljetna četvrtinka (kvatre)

Crkva sv. Križa prije obnove, oko 1910., najstarija gradska crkva. Sadrži barokni oltar Francesca Robbe iz 1756. i sliku Otona Ivekovića »Krvavi sabor u Križevcima 1397«. Kanonska vizitacija od 1709. potvrđuje postojanje orgulja u crkvi. Danas se u crkvi nalaze orgulje izrađene u križevačkoj radionici Viktora Erhatic (»Erhatic i sin«).

Razglednica. Naklada Gustava Neuberga, Križevci.

Missale Romanum, 1506.

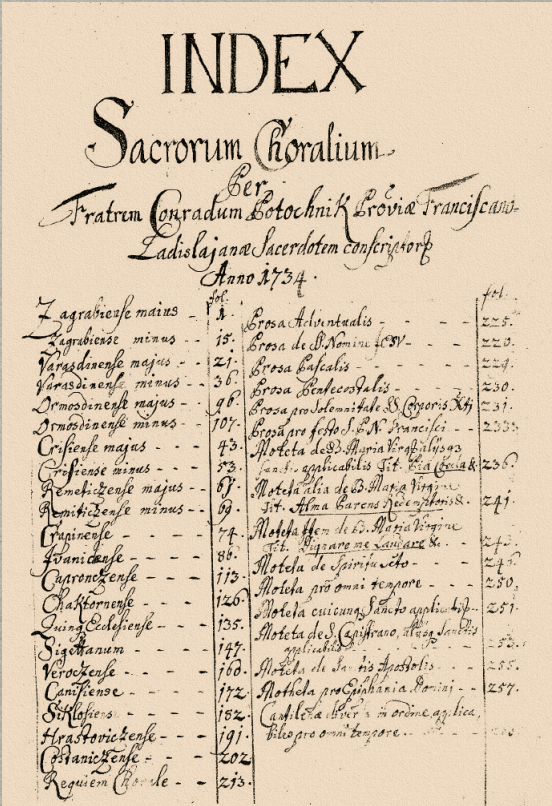
Latinski misal u ranome, dvobojnome i dvostupačnome tisku na 285 rimskim brojevima označenih listova, s notnim zapisima pjevanih dijelova, u novijem uvezu. U kolofonu je otisnut podatak da je Misal s budnom pomnjom tiskan u Mletcima, u tiskari Nijemca iz Kölna Petra Liechensteina 1506. Knjiga je bila u posjedu pjesnika i preporoditelja Simeona Čučića (1784-1828) i na njoj je oznaka Ex libris: »Ex Bibliotheca Simeonis Chuchich«.

Ožujak 2015.

N 1	2. korizmena nedjelja (Pačista) Albin, Jadranko, Zoran
P 2	Karlo Boni, [Janja Praška (Češka), 6. III.]
U 3	Marin i Asterije, Kunigunda, Fridrik (Miroslav)
S 4	Kazimir, [Eugen, muč, 7. III.]
Č 5	Lucije I., Hadrijan, Vedran
P 6	Fridolin, Viktorin, Koleta, Ruža, Janja Praška, Mirko
S 7	Perpetua i Felicita, Terezija Margareta Redi
N 8	3. korizmena nedjelja (Bezimeni) Ivan od Boga, Ivša, Boško
P 9	Franjica Rimska, Bruno, Dominik Savio, Franjka
U 10	Kajo i Aleksandar, Viktor, Makarije, Emil
S 11	Benedikt, [Kandid], [Firmin], Tvrtko
Č 12	Maksimilijan, Inocent I., Grgur I. Veliki, [Bernard]
P 13	Macedonije, Patricija i Modesta, Kristina, Rozalija, Ratka
S 14	Aleksandar, Lazar, Matilda, Milijana, Borka
N 15	4. korizmena nedjelja (Sredoposna) Zakarija, Veljko, Vjekoslava
P 16	Hilarije i Tacijan, Julijan, Euzebija, Herbert Berta, Smiljan
U 17	Patrik, Agrikola, Gertruda, Domagoj, Hrvatin
S 18	Ćiril Jeruzalemski, Eduard, Anzeimo, Cvjetan
Č 19	Josip zaručnik BDM, Josipa, Joso
P 20	Ivan Nepomuk, Ivana Veron, [Klaudija, 18. V], Vladislav
S 21	Serapion, Vesna
N 22	5. korizmena nedjelja (Gluha) Epafrodit, Lea, [Oktavijan], Jarosiav
P 23	Turibije, Oton, [Pelagija]
U 24	Katarina Švedska, [Latin], Javorka
S 25	Blagovijest, Dizma [MR], Marijana, Marijan, Maja
Č 26	Emanuel, Sabin, Kodrat i Teodozije, Montan i Maksima, Goran
P 27	Rupert, Ernest
S 28	Kastor, Prisko, Malko i Aleksandar, [Nada, opat, 23. V], Šonja
N 29	6. korizmena nedjelja – CVJETNICA Eustazije, Bertold, [Jona]
P 30	Domnin, Zosim, Amadej, [Kvirin, 30. IV.], [Viktor], Vlatko
U 31	Benjamin, Balbina, Guido, [Amos, 15. VI.], Ljubomir

Crkva sv. Ane s bivšim pavlinskim samostanom i Sabornicom. Pavlini su 1670. osnovali u Križevcima četverogodišnju gimnaziju koja je djelovala do 1786. Iz Spisa lepoplavskoga samostana saznaje se da je crkva sv. Ane u vrijeme superiora Stjepana Demšića dobila 1722. nove orgulje. Kanonska vizitacija iz 1796. ističe dobre orgulje u crkvi, koja 1786. postaje križevačka župna crkva.

SACRUM CRISIENSE, druga Križevačka misa u C-duru, višestavačna skladba, zapisana na dva crtovlja. Misa se nalazi u varaždinskom kantualu (zborniku) sa Šabanovom signaturom R-A1 koji je ispisao o. Konrad Potočnik. Po stilskim značajkama nastanak ove mise stavlja se u drugu polovicu 18. st. Osim ove mise, postoji i Veća križevačka misa SACRUM CRISIENSE MAIUS VULGO SANCTI JOANNIS EVANGELISTAE DICTUM. AUCTORE IGNOTO SAECULI XVII, pučki nazvana sv. Ivana Evangeliste, nepoznatog autora iz 17. st.

Travanj

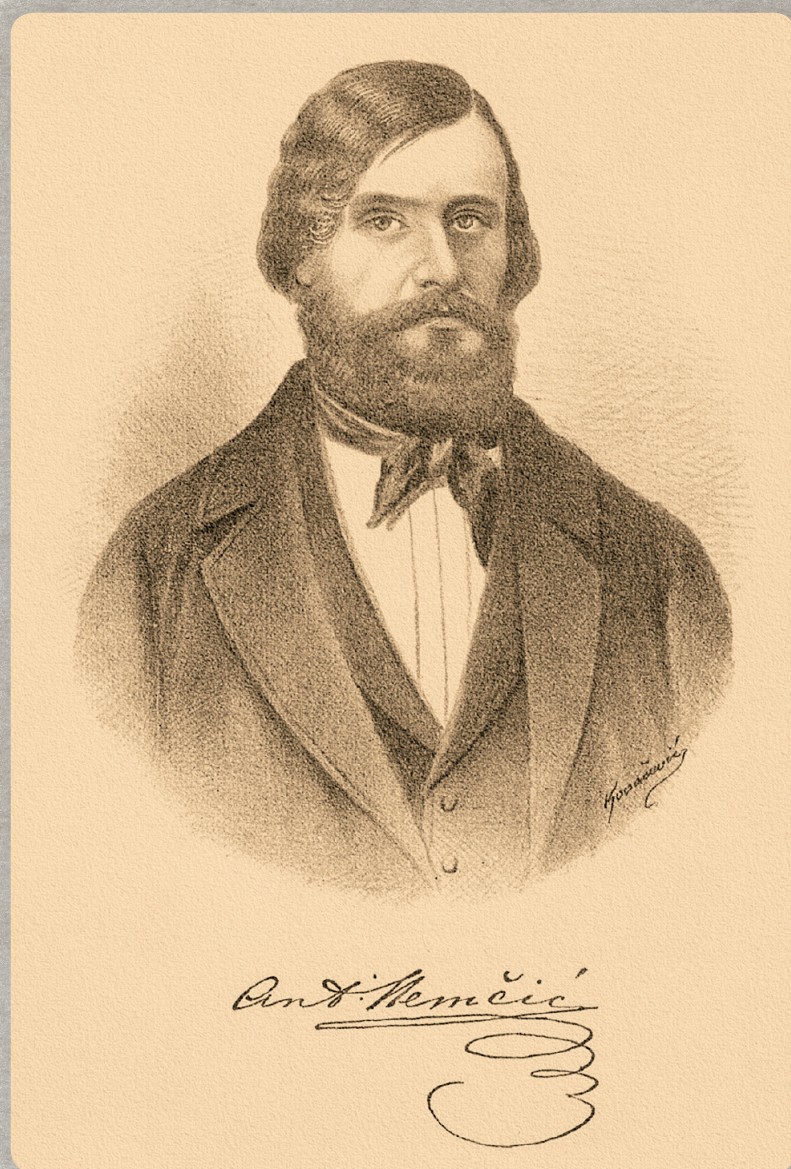
2015.

S	1	Venancije i dr., Hugo, [Teodora (Božica)]	
Č	2	Veliki četvrtak Franjo Paulski, Dragoljub	
P	3	Veliki petak (post i nemrs) Siksto I., Rikard, Ratko	
S	4	Velika subota Izidor, Platon, Žiga, Strahimir	
N	5	USKRS Vinko Fererski, Irena, Julijana, Berislav, Mira	
P	6	Uskrсни ponedjeljak Irenej Srijemski [MR]	
U	7	Ivan de la Salle, Herman Josip	
S	8	Timotej, Diogen, Makarije i Maksim, Dionizije (Denis), Alemka	
Č	9	Demetrije Srijemski , Liborije, Akacije, Hugo, [Marija Kleofina]	
P	10	Terencije, Afrikan, Maksim, Pompej, Aleksandar, Teodor, [Ezekije]	
S	11	Stanislav, Izak, Gema, Stana, Radmila	
N	12	2. Uskrсна nedjelja (Bijela) Nedjelja Božjeg milosrđa	
P	13	Martin I., Ida, Albertin	
U	14	Tiburcije, Valerijan i Maksim, Bernika, Prosoka i Domnina	
S	15	Krescencije, Maron, Damjan, [Basilisa i Anastazija], Bosiljka	
Č	16	Turibije, Fruktuoz, Josip Benedikt Labre, Marija Bernarda Soubirous	
P	17	Akacije, Ilija, Pavao i Izidor, Robert, Rudolf, [Anicet]	
S	18	Euzebij, Atanazija, [Eleuterije], [Apolonije]	
N	19	3. Uskrсна nedjelja Marta, Juraj, Konrad, Ema, Rastislav	
P	20	Anicet, Marcijan, Teodor, Anastazije, [Teotim]	
U	21	Anzeimo, Apolonije, Anastazije, Goran	
S	22	Soter, Kajo, Agapit I., Lav., Teodor	
Č	23	Juraj, Adalbert (Vojtjeh), Đuro, Đurđica	
P	24	DAN GRADA KRIŽEVACA Fidel, Marija Kleofa i Saloma, Vjera, Vjeran	
S	25	Marko, Anijan, Stjepan, Klarencije, Maroje	
N	26	4. Uskrсна nedjelja Kleto, Bazilej, [Marcelin]	
P	27	Bl. Ozana Kotorska, Polion, bl. Jakov Zadrinanin , Šimun	
U	28	Petar Chanel, Ljudevit M. Grignon Montfortski	
S	29	Katarina Sijenska, Sever, Hugo, Kata	
Č	30	Pio V., Kvirin, Donat, Josip Cottolengo	

Antun Nemčić, hrvatski književnik. Bio je bilježnik Križevačke županije. Pristaša hrvatskoga narodnoga preporoda. Nemčićev opus čine pjesme, putopis *Putositnice*, nedovršeni roman *Udes ljudski*, komedija *Kvas bez kruha ili tko će biti veliki sudac*, feljtoni, novinski članci.

Hrvatske skladbe. (Svezak prvi.) Sbirka pjesama (XXIV) za jedan glas uz pratnju glasovira. Skladao Ivan pl. Zajc. Izdala »Matica Hrvatska«. Zagreb, 1899.

Antun Nemčić (Edde, Mađarska, 14. I. 1813 – Križevci, 5. IX. 1849)

Crtež Stjepana Kovačevića. Album zaslužnih Hrvata XIX. stoljeća: sto i pedeset životopisa, slika i vlastoručnih podpisa. Sakupio, popunio i napisao Milan Grlović. Naklada i tisak Matičevog litografskog zavoda. Zagreb, 1898-1900.

4h 3.

I.
Domovini.
Za Sopran ili Tenor

Allegro moderato sosten., quasi poco Andantino. Rieči Antuna Nemčića.

Glas.

Glasovir.

Go - ri ne - bo vi - so - ko, do - li mo - re
Tko - te ne - bi lju - bi - o, u - te do - ci

du - bo - ko, a - ja u sre - di - ni, noćnoj u ti - ši - ni, mi - slim na - te,
žu - di - o, bi - o bi skamena, sr - ca nesmi - ljena; lud sun - ce

mi - - slim na - te, mi - - slim na te, ma - je - di - na,
dru - - gdje si - ja, za - - lud sun - ce dru - gdje si - ja,

K. & D. 75.

Franjo Pokorni: *Domovini*,
stihovi Antun Nemčić

Krenuvši na putovanje na pokladni utorak 1843. Nemčić je stihove *Gori nebo visoko* napisao za jedne noći na moru, na putu od Trsta do Mletaka. Pjesmu je uglazbio Franjo Pokorni i ona je uvrštena u brojne pjesmarice koje su objavljivane u 19. i početkom 20. st.

Grad Križevci

maticahrvatska
Ogranak Matice hrvatske
u Križevcima

Svibanj

2015.

P	1	Praznik rada Josip Radnik , Jeremija, bl. Julijan Cesarello iz Bala	
S	2	Atanazije, [Eugen], Boris	
N	3	5. Uskrsna nedjelja Filip i Jakov, Juvenal (Mladen), Našašće Sv. Križa [VMZN]	
P	4	Florijan (Cvjetko), Silvan, Cvijeta	
U	5	Maksim, Hilarije, Andeo (Anđelko), [Peregrin]	
S	6	Lucije, Irenej Srijemski , [Dominik Savio], Mirko	
Č	7	Domitila, Dujam (Duje) [samo u Hrvata], Duška	
P	8	Viktor, Akacije, Marija Posrednica [nije u MR]	
S	9	Izaija, Herma, Pahomije, [Jeronim, prijenos moći]	
N	10	6. Uskrsna nedjelja bl. Ivan Merz, Gospa Trsatska	
P	11	Mamerto, Franjo Geronimo	
U	12	Leopold Mandić [VZMN], Nerej i Akil, Pankracije (Svevlad)	
S	13	BDM Fatimska, Senzacije, Agneza, Gema	
Č	14	Uzašašće Gospodinovo (Spasovo) Matija	
P	15	Izidor Seljak, Dizma	
S	16	Feliks i Genadije, Šimun St., Andrija Bob., [Ivan Nepomuk]	
N	17	7. Uskrsna nedjelja Paskal (Paško), Bruno, [Akvilin]	
P	18	Ivan I., Feliks , Dioskur, [Venancije]	
U	19	Urban I., Celestin (Rajko) V., Ivon	
S	20	Bernardin Sijenski, Lidija iz Tiatire	
Č	21	Kristofor Magallanes i dr., Timotej, [Viktor]	
P	22	Rita, Kast i Emilije (Milan), Brazilsko, Renata, Jagoda	
S	23	Lucije, Montan (Goran) i dr., Deziderije (Željko)	
N	24	DUHOVI Marija Pomoćnica, Servul, [Suzana]	
P	25	Blažena Djevica Marija Majka Crkve Beda Časni, Grgur VII., [Urban I.]	
U	26	Filip Neri, Eleuterije, Deziderije, Zdenko	
S	27	Augustin Kenterberijski, Julije, Eutropije	
Č	28	Just, German, Vilim, Velimir	
P	29	Ezikije, Maksimin, Bona, Euzebij i Polion [nisu u MR]	
S	30	BDM Kraljica apostola, Ivana Arška, ljetna četvrtinka (kvatre)	
N	31	PRESVETO TROJSTVO (9. nedjelja u godini) Pohod BDM, Majka Božja Kamenitih vrata [VMZN]	

Ivan pl. Zajc, hrvatski skladatelj, dirigent i pedagog. Njegov opus broji više od 1100 djela, među kojima se ističe najizvođenija opera s tematikom iz hrvatske povijesti *Nikola Šubić Zrinjski*.

Bisernica. Sbirka popevaka za četiri muška grla. Hrvatskoj prosvjeti upriličio »Vienac«. Zagreb, 1874.

Ivan pl. Zajc (Rijeka, 3. VIII. 1831 – Zagreb, 16. XII. 1914)

Crtež Stjepana Kovačevića, *Album zaslužnih Hrvata XIX. stoljeća*: sto i pedeset životopisa, slika i vlastoručnih podpisa. Sakupio, popunio i napisao Milan Grlović. Naklada i tisak Matičevog litografskog zavoda. Zagreb, 1898-1900.

26

U boj.
Allegro con fuoco non forza. *Spjevao Fr. Marković.* *Uglasbio Iv. pl. Zajc.*

f U boj u boj mač iz to-ka bra-ćo, nek Turčin zna ka-ko mremo mi. *pp* Grad naš već go-ri,
taj gru-di na-še plamte, u-ti-ša rik ma-ča na-ših zvek. Ko bra-tac bra-ta

f si-že do nas već zar. Rik tur-ski o-ri, bje-san je nji-hov jar. *p* Kô po-zar vi. Sad bra-ćo pun-mo pu-ške
Zrinskog poljubte svi. Za mnom na vra-ta vjerni ju-na-ci.

crescendo
sa-mo kre-se, na-še gro-me, na-še trie-se, ne-ka o-re ru-še mo-re; bru-smo lju-te
na-še ma-će, ne-ka sje-ku ja-će ja-će, pun-mo pu-ške sa-mo-kre-se na-še gro-me,

ff na-še trie-se, ne-ka o-re ru-še mo-re. Ajd u boj, u boj Za dom, za dom sad u boj, ma paklena množ nanj diže svoj
nož nas mal' al hrabar je broj, tko tko će ga strt smrt vra-gu smrt Za dom u boj za dom u boj sad bra-ćo smrt!

Sostenuto meno mosso *Tempo 1.*
pp Za do-mo - vi-nu mrie-ti ko-li-ka slast? *f* Prot' duš-ma - ni-nu mo-ra on mo-ra past!

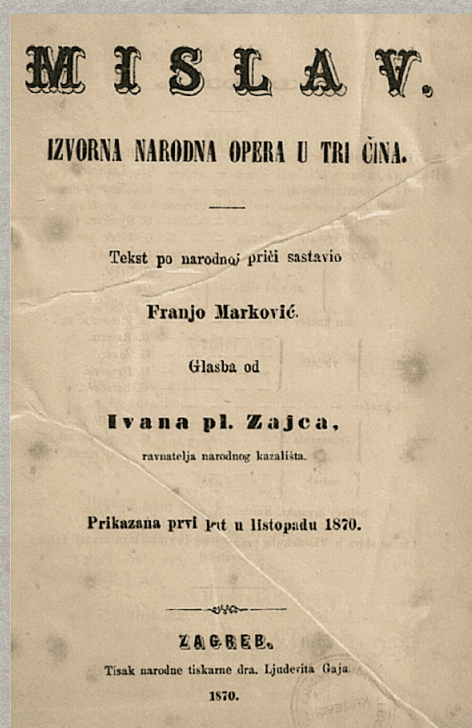
Ivan Zajc: *U boj!*, stihovi Franjo Marković

Godine 1866. s velikim je uspjehom u Beču izveden zbor *U boj* na tekst Franje Markovića, koji je Zajc deset godina poslije uklopio u svoju operu *Nikola Šubić Zrinjski*.

Lipanj 2015.

P	1	Justin, Prokul, Fortunat, Mladen
U	2	Marcelin i Petar, Potin, Blandina i dr., Eugen
S	3	Karlo Lvanga i dr., Ivan XXIII.
Č	4	TIJELOVO Kvirin Sisački, Optat, Predrag
P	5	Bonifacije, [Valerija], Darinka
S	6	Norbert, Besarion, Hilarion, Neda
N	7	10. nedjelja u godini Robert, Radoslav
P	8	Medard, Fortunat, Žarko, Melanija
U	9	Efrem, Diomed, Vinko, [Pelagija], Ranko
S	10	Cenzurije, Dijana, Ivan Dominik
Č	11	Barnaba, Rambert, Jolanda, Ivan od sv. Fakunda, Borna
P	12	Presveto Srce Isusovo , Bazilid (Bosiljko), Leon III., [Ivan Fakundo]
S	13	Bezgrešno Srce Marijino , Antun Padovanski
N	14	11. nedjelja u godini Elizej, Valerije i Rufin
P	15	Amos, Vid, [Modest (Čedomir) i Krescencija]
U	16	Kvirik i Julita, Similijan, [Franjo Regis], Gvido
S	17	Izauro i dr., Emilija, Bratoljub
Č	18	Marko i Marcelijan, Amando (Ljubomir)
P	19	Romuald, Gervazije i Protazije, Rajka, Bogdan
S	20	Metod, [Silverije], [Florencija (Cvjetka)]
N	21	12. nedjelja u godini Alojzije Gonzaga, Vjekoslav, Slavko, Slavica
P	22	Dan antifašističke borbe Paulin Nol., Ivan F. i Toma M., [Akacije i 10 tisuća muč.]
U	23	Tomo Garnet, Josip Cafasso, Sidonija, Zdenka
S	24	Rođenje Ivana Krstitelja Marija Guadalupe
Č	25	Dan državnosti Maksim, Adalbert, Vilim, Henrik (Hinko), Eleonora
P	26	Ivan i Pavao, Vigilije (Zoran), Josip M. Escriva de Balaguer
S	27	Ćiril Aleksandrijski, Ladislav [VMZN]
N	28	13. nedjelja u godini Irenej, Pavao I., Mirko, Smiljan
P	29	Petar i Pavao, Kasije, Krešimir, Krešo
U	30	Rimski prvomučenici, Ladislav [MR]

Franjo Marković, hrvatski književnik i filozof. Bio je profesor filozofije i prvi dekan na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, član JAZU, rektor Sveučilišta u Zagrebu, potpredsjednik Matice hrvatske, urednik Vijenca i zastupnik grada Križevaca u Hrvatskome saboru. Pisao je balade i romance, dva epa *Kohan i Vlasta* i *Dom i svijet*, povijesne tragedije, književne kritike, teoretske rasprave iz estetike. Značajni su njegovi prilozi sustavnom proučavanju hrvatske filozofske baštine.

Mislav, izvorna narodna opera u tri čina. Tekst po narodnoj priči sastavio Franjo Marković. Glasba od Ivana pl. Zajca, ravnatelja narodnog kazališta. Zagreb, 1870.

Franjo Marković (Križevci, 26. VII. 1845 – Zagreb, 15. IX. 1914)

Crtež Stjepana Kovačevića, *Album zaslužnih Hrvata XIX. stoljeća*: sto i pedeset životopisa, slika i vlastoručnih podpisa. Sakupio, popunio i napisao Milan Grlović. Naklada i tisak Matičevog litografskog zavoda. Zagreb, 1898-1900.

37. Pšenice nove zlatni klas.
(Iz hrvatske opere „Mislav“)
Za djevojački glas (jednoglasno)

Andantino. Spjevao Dr. Fr. Marković.

Pše-ni - ce no - ve zla - tni klas,

že-tva je si-nov-skog ha - ra, si-la je pro-past,

ni kad spas, mudrost i lju-bav-sve stva - ra!

Ivan Zajc: *Pšenice nove zlatni klas*, stihovi Franjo Marković

Iz hrvatske opere »Mislav« kojom je Zajc 1870. otvorio opernu scenu novoosnovane Opere Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu.

Grad Križevci

maticahrvatska
Ogranak Matice hrvatske
u Križevcima

Srpanj 2015.

S	1	Aron, Martin, Teodorik, Estera, Stela, Zvezdana
Č	2	Proces i Martinijan, Liberat i dr. Višnja, [Oton], [Pohod BDM]
P	3	Toma, Anatol, Memnon, Marko i Mocijan, Lav II.
S	4	Elizabeta Portugalska, Jukundijan, Laurijan, Florencije
N	5	14. nedjelja u godini Ćiril i Metod, Antun M. Zaccaria, Slaven
P	6	Marija Goretti, Romul, Paladije, Bogomila
U	7	Ediiburga, Vilibald (Vilko), Benedikt XI., [Kiaudije]
S	8	Akvila i Priska ili Priscila, Hadrijan III., Edgar
Č	9	Bl. Marija od Propetog Isusa Petković , BDM Kraljica mira [VMZN], Leticija
P	10	Rutina i Sekunda, Amalberga, Amalija, Ljubica
S	11	Benedikt (Benko), Pio I., Marcijan, Dobroslav
N	12	15. nedjelja u godini Prokul i Hilarion, Mohor, Mislav
P	13	Majka Božja Bistrička [VMZN], Henrik (Hinko) i Kunegunda, Ezdra
U	14	Kamilo de Lellis, Optacijan, Miroslav
S	15	Bonaventura, Vladimir Kijevski, Rastanak apostola [VMZN], Dobriša
Č	16	BDM Karmelska, [Elvira], Karmela
P	17	Hijacint, Justa i Rutina, Marcelina, Aieksije, Branko
S	18	Simforoza i dr., Emilijan, Fridrik (Miroslav), [Arnold]
N	19	16. nedjelja u godini Makrina, [Justa i Rutina]
P	20	Apolinar, Ilija (Ujko), Marina ili Margareta, Biserka
U	21	Lovro Brindiški, Viktor, Danijel [nema ga u MR], Danica
S	22	Marija Magdalena, Platon, Jeronim, Manda, Lenka
Č	23	Brigita Švedska, Ezekijel, Apolinar, Ivan Cassian
P	24	Sarbelije (Josip) Makhluŧ, Kristina, Kinga ili Kunigunda, Mirjana
S	25	Jakov st., Kristofor
N	26	17. nedjelja u godini Joakim i Ana, roditelji BDM
P	27	Pantaleon ili Pantalaimon, Klement Ohridski i dr., [Natalija]
U	28	Prokor i dr., Viktor I., Nazarije i Celzo, [Inocent I.]
S	29	Marta, Lazar, Blaženka, Mira, [Flora]
Č	30	Petar Krizolog, Julija, Leopold (B) Mandić , Anda, [Rutin]
P	31	Ignacije Lojolski, Fabije, Vatroslav

Vjekoslav Klaić: Hrvatska pjesmarica. Sbirka popjevaka za skupno pjevanje. Izdala Matica hrvatska. Zagreb, 1893.

Zvonimir Pužar: Križevački štatuti. Vinsko-pajdaške regule koje je sabrao i sastavio Pajdaš Zvonko. Križevci. Tisak i naklada G. Neuberga.

154

9. Puna srca, pune čaše . . .

Umjereno

mf

Pu-na sr-ca, pu-ne ča-še, ne-ka ži-vi, što je na-še;
otežući

f k tomu ljubav svaki čas, *mf* braćo, ne-ka vo-di nas!

2. Bože živi naše krasne, — našeg žića zvezde jasne!
— Neka bude čitav sviet — njima samo jedan cviet!

3. Bože živi prijatelje — i sve domorodne želje! —
U njih nam je prava slast, — u njih domovine čast!

4. Ovu čašu za Hrvate, — nek im slava liepo cvate, —
od nje ime naroda — čuva nas od propada.

5. Jošte jednu za Slavjane, — da im željna sloga svane:
— u jeziku, krieposti — i u staroj vjernosti!

6. Braćo! još i ovu čašu — za ljubav i slogu našu, —
to je ona silna moć, — što će sravnat sve jednoć!

Aleks. Zdenčaj (god. 1835.).

10. Oj hrvatske dične goričice . . .

Živo *Vatroslav Vernak.*

Oj hr-vat-ske dič-ne go-ri-či-ce, gdje no

ra-stu lje-po-te dje-vi-ce. Aj za-što li, aj

Puna srca, pune čaše,
stihovi Aleksandar
Zdenčaj

U prvoj godini izlaženja Gajeve »Danice«, na prvoj stranici br. 48. od 5. prosinca 1835. Zdenčaj objavljuje svoju *Zdravicu*, do danas poznatu pod naslovom *Puna srca, pune čaše*, koja je potpisana s »Aleksandar Zdenčaj, Ilir iz Horvatske«.

Grad Križevci

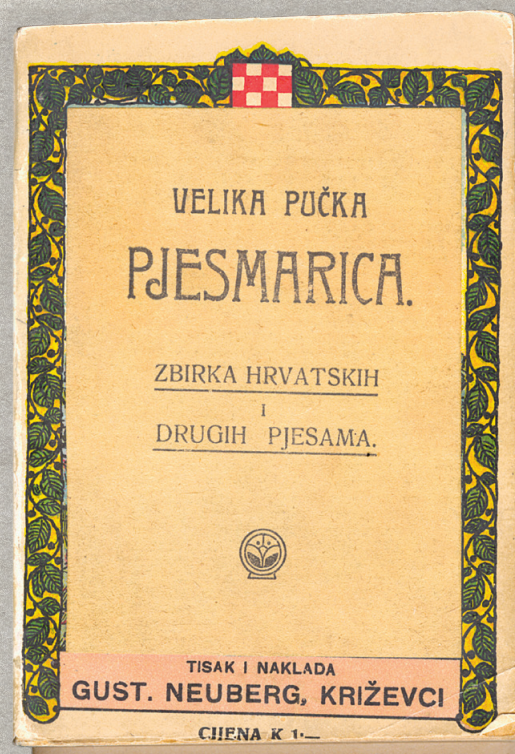
maticahrvatska
Ogranak Matice hrvatske
u Križevcima

Kolovoz

2015.

S	1	Alfonz M. Liguorski, Petar Favre, Vjera, Nada
N	2	18. nedjelja u godini Euzebijе Verčelski, Stjepan I., BDM od Anđela [nije u MR]
P	3	Bl. Augustin Kažotić , Eufronije, [Lidija iz Tiatire]
U	4	Ivan Marija Vianney, Hijacint, Rainer
S	5	Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja Posvećenje bazilike Sv. Marije Velike, Gospa Snježna, Nives, Snježana
Č	6	Preobraženje Gospodinovo (Božje lice) , Predrag
P	7	Siksto II., Kajetan, Afra, Donat
S	8	Dominik, Nedjeljko, Dinko
N	9	19. nedjelja u godini Terezija B. od Križa (Edith) Stein, Roman
P	10	Lovro, Augustin Ota, Lovorka, [Asterija, Zvezdan]
U	11	Klara (Jasna) Asiška, Suzana, Rufin, Ljerka, Ljiljana
S	12	Ivana Franjica de Chantal, Anicet i Focije, [Hilarija]
Č	13	Poncijan i Hipolit, Kasijan, Ivan Berchmans
P	14	Maksimilijan M. Kolbe, Ursicin , Marcel, [Alfred]
S	15	UZNESENIJE BDM (VELIKA GOSPA) , Tarzicije, Marija
N	16	20. nedjelja u godini Stjepan Ugarski, Teodor, Rok, Krunoslav
P	17	Miron, Euzebijе: [Hijacint], [Liberat (Slobodan)]
U	18	Agapit, Lav, Jelena Križarica, Firmin
S	19	Ivan Eudes, Siksto III., Donat, Ljudevit, [Tekla]
Č	20	Bernard, Samuel, Porfirije, Branko
P	21	Pio X., [Hermogen]
S	22	BDM Kraljica, Vladislava, Regina
N	23	21. nedjelja u godini Ruža Limska, Zdenko, [Filip Benicije]
P	24	Bartol, bl. Miroslav Bulešić
U	25	Ljudevit IX., Josip Kalasancijski
S	26	Melkizedek, Anastazije , [Zetirin], [Rufin], Jadranko
Č	27	Monika, Amadej (Časlav)
P	28	Augustin, Hermes, Pelagije, Tin, Gustav
S	29	Mučeništvo Ivana Krstitelja, Bazila, Sabina
N	30	22. nedjelja u godini Feliks i Adaukt, [Gaudencija (Radoslava)]
P	31	BDM od suza [VMZN], Josip i Nikodem, Rajmund, [Optat Željko], Rajko

Ljudevit Vukotinović, hrvatski političar, preporoditelj, gospodarstvenik, književnik i znanstvenik. Među prvima je izabran za pravog člana novoosnovane JAZU (1867). Veliki župan Križevačke županije. Jedan je od pokretača križevačke ilirske čitaonice (1838), podružnice Hrvatsko-slavonskoga gospodarskog društva i diletantskog društva.

Velika pučka pjesmarica. Zbirka hrvatskih i drugih pjesama. Tisak i naklada Gust. Neuberg, Križevci.

Ljudevit Vukotinović (Zagreb, 13. I. 1813 – Zagreb, 17. III. 1893)

Crtež Stjepana Kovačevića, *Album zaslužnih Hrvata XIX. stoljeća*: sto i pedeset životopisa, slika i vlastoručnih podpisa. Sakupio, popunio i napisao Milan Grlović. Naklada i tisak Matičevog litografskog zavoda. Zagreb, 1898-1900.

1. Nek se hrusti šaka mala . . .

Svečano i umjereno

Nek se hrusti ša-ka ma-la dušma-nina, ne-ka ja-la

ružne na nas ba-ca striele, volje već i nam do-zre-le;

u - drit će i za nas sat, u - drit će i za nas sat,

u - drit će i za nas sat, u-drit će i za nas sat!

2. Još je u Hrvata krvi, — nit' ko slabi u prahu crvi — dadu gazit narodnosti, — stare svoje slobodnosti, — nit zatrti slavski rod.

3. Sve s' u svijetu dalje diže, — samo mi stojimo niže; bac'mo dakle jaram tvrdi, — koj hrvatsko ime grdi, — i zakapa narodnost.

4. Sve u krugu toga svieta, — sjedoglavac do djeteta, — slobodu si želi zlatu — i prot blaga toga tatu — oštrim mačem brani se.

5. Dakle oštrit jest nam mače — Davor silni pomoć dat će; — u potoku krvi jalne — sve pogrde oprat žalne — budi prva zapovied.

6. U tom vriednom svetom boju — vjerne braće silnom broju — najte zadnji bit Hrvati, — Slavstva dičnog silni brati, — dana vam je jaka moć!

7. Van se diž'te iz tog praha! — hajd u smrt bez svakog straha! — zlobu nek razbije zloba! — Van, sad van, iz sužnjeg groba — k stanovitom vladanju!

Ljudevit Vukotinović (god. 1835.).

Gaj i Vukotinović: *Nek se hrusti šaka mala*, stihovi Ljudevit Vukotinović

Početkom travnja 1835. u Daniczi izlazi Vukotinovićeva pjesma, prva davorija, ratnička pjesma čiji početni stih glasi *Nek se hrusti šaka mala*.

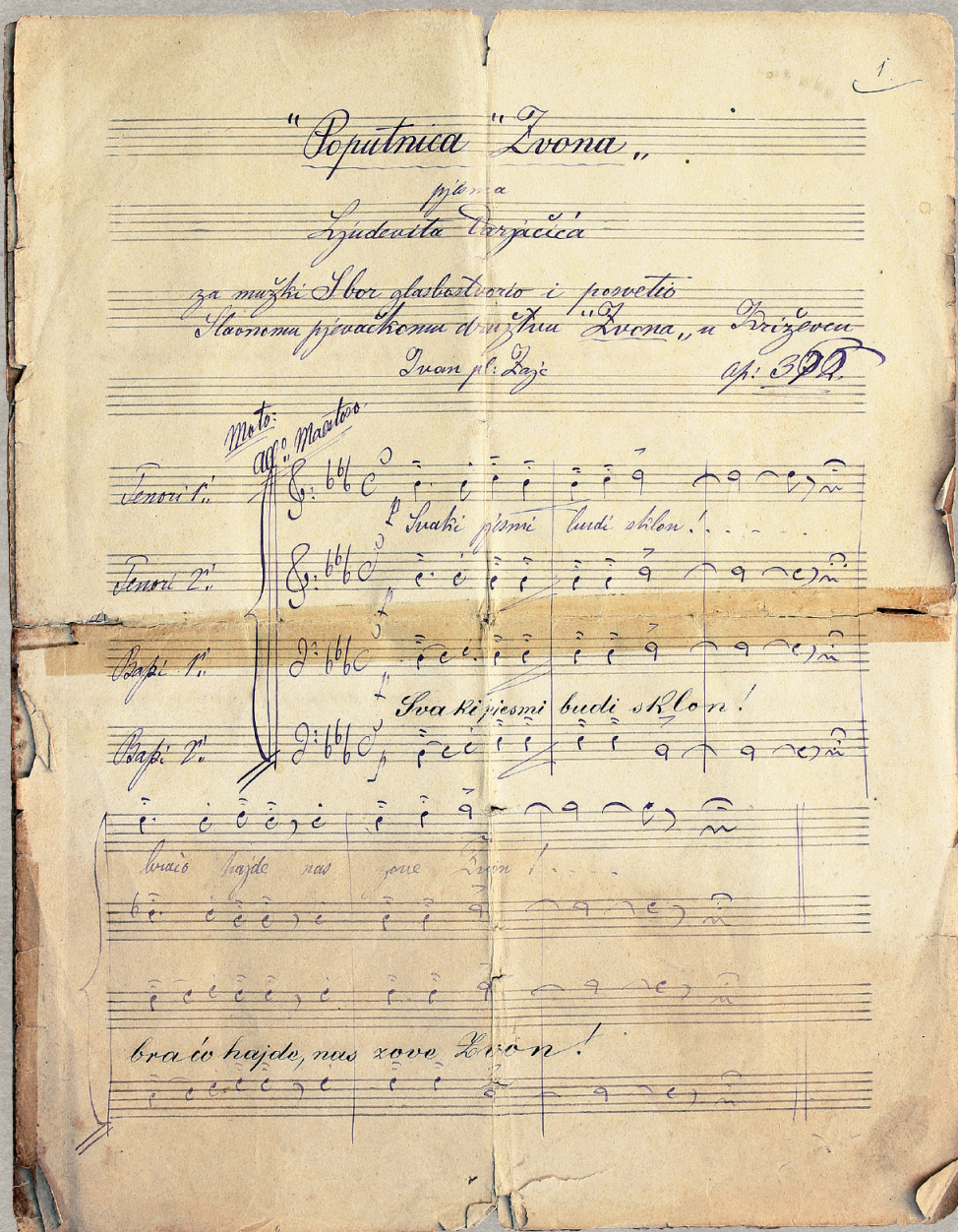
Rujan

2015.

U	1	Jošua, Prisko, Verena, Konstacije, Egidije, Tamara
S	2	Zenon, Prosper, Ingrid, [Maksima], Kalista (Divna)
Č	3	Grgur Veliki, Feba, Grga, Gordana
P	4	Mojšije, Marcel, Marin s otoka Raba , [Ruža Viterbska], Dunja
S	5	Kvint, Ivan Dobri iz Siponta , Terezija iz Kalkute , [Lovro Justinijani], Laura
N	6	23. nedjelja u godini Zakarija, Onesifor, Boris, Davor
P	7	SV. MARKO KRIZIN KRIŽEVČANIN Regina, Fest i Deziderije
U	8	Rođenje Blažene djevice Marije (Mala Gospa) Hadrijan, Marijica
S	9	Petar Claver, Antun Miroslav Ozanam, Strahimir
Č	10	Nemezije, Emilijan, Pulherija, Nikola Tolentinski
P	11	Prot i Hijacint, Feliks i Regula, Cvjetko, Miljenko
S	12	Ime BDM (Ime Marijino), Guido, Dubravko
N	13	24. nedjelja u godini Ivan Zlatousti, Zlatko, Ljubo
P	14	Uzvišenje Sv. Križa, Višeslav
U	15	BDM Žalosna, Nikomed, Dolores, Tugomila
S	16	Komelije i Ciprijan, Eufemija, Prisko, Ludmila, Edita
Č	17	Robert Bellarmin, Lambert, Kolumba, Hildegarda, [Rane sv. Franje]
P	18	Ocean, Arijadna, Josip Kupertinski, Šonja, Irena
S	19	Januarije, Trofim, [Suzana], Željko, jesenska četvrtinka (kvatre)
N	20	25. nedjelja u godini Andrija Kim i dr., [Kandida (Svjetlana)]
P	21	Matej, Jona, Kvadrat, Pamfilije, Matko
U	22	Emerita, Mauricije i dr., [Toma Vilanovski], Žarko
S	23	Zakarija i Elizabeta, Lino, Pio iz Pietrelcine, [Tekla iz Ikonija]
Č	24	Anatolije, Pacifik, Antun M. Slomšek, [Gospa od Odkupa], Rupert
P	25	Kleofa, Firmin, [Aurelija (Zlata)], Rikarda
S	26	Kuzma i Damjan, Gideon, [Ciprijan i Justina], Damir
N	27	26. nedjelja u godini Vinko Paulski, Gaj, Bonfilije, Berislav
P	28	Vjenceslav (Većeslav), Lovro Ruiz i dr., Veco
U	29	Mihael, Gabrijel, Rafael, Eutik, Kirijak, Mavro
S	30	Jeronim, Antonin, Urso i Viktor, Honorije

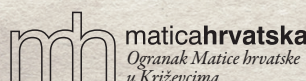
Hrvatsko pjevačko društvo »Zvono« u Križevcima, utemeljeno 1864. Izvršujući članovi Hrvatskog pjevačkog društva »Zvono« prigodom posvete barjaka 10. lipnja 1864. Prvi predsjednik »Zvona« bio je Aleksander pl. Fodroczy od Fodrovca i Borkovca, kum barjaka Žiga pl. Farkaš, predsjednik Kr. sudbenog stola, a kuma barjaka Dragojla pl. Fodroczy.

Ivan pl. Zajc: Poputnica »Zvona«, stihovi Ljudevit Varjačić. Rukopis. Za muški zbor glasbostvorio i posvetio slavnome pjevačkom društvu »Zvono« u Križevcu Ivan pl. Zajc u prigodi svečane proslave 40. godišnjice opstanka zbora pod pokroviteljstvom križevačkog vladike Julija Drohobeczoga 1904.

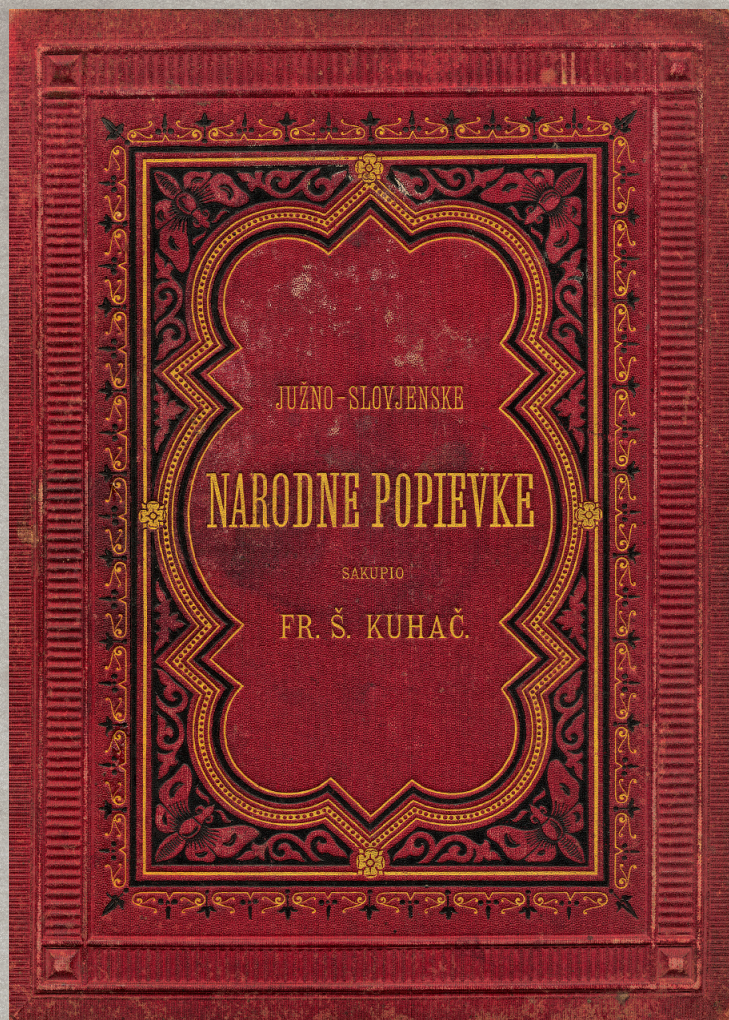
Grad Križevci

maticahrvatska
Ogranak Matice hrvatske
u Križevcima

Listopad 2015.

Č	1	Terezija od Djeteta Isusa, Roman, [Remigije]
P	2	Andeli Čuvari, Teofil, Anđelko, Anđelka
S	3	Dionizije Areopagit, Kandida, Evald, [godišnjica proglašenja bl. Alojzija Stepinca]
N	4	27. nedjelja u godini Franjo Asiški, [Krispo i Kajo], Franka
P	5	Karolina, Mavro i Placid, M. Faustina Kowalska, Miodrag
U	6	Bruno, Fides (Verica), Roman, Magno
S	7	BDM od Krunice (Ružarija), Marcel, Rozario
Č	8	Dan neovisnosti Demetrije i dr. [VMZN], Hugo, [Šimun]
P	9	Dionizije i dr., Ivan Leonardi, Abraham i Sara
S	10	Klaro, Telkilda, Danijel i dr., [Franjo Borgia]
N	11	28. nedjelja u godini Ivan XXIII., Filip, [Emilijan]
P	12	Domnina, Maksimilijan, Serafin
U	13	Teofil, [Eduard, Edo], Hugolin, Hugo
S	14	Kalist I., Lupul, Gaudencije, Ljeposlav, Divko, Krasna
Č	15	Terezija Avilska, Sever, Tekla, Rezika, Valter
P	16	Hedviga, Marija Margareta Alacoque, Longin
S	17	Ignacije Antiohijski, Hošea, Vatroslav
N	18	29. nedjelja u godini Luka, Petar Alkantarski, Lukša, Svjetlovid
P	19	Ivan B. i Izak Jogues i dr., Pavao od Križa, Joel
U	20	Kornelije, Vital, [Vendelin], [Irena], Miroslava
S	21	Uršula, Hilarije, Malko, Zvezdan, Hilarija, Laura od sv. Katarine S.
Č	22	Ivan Pavao II., Marko, Valerije, [Marija Saloma], Dražen
P	23	Ivan Kapistranski , Teodoret, Severin, Borislav
S	24	Antun M. Claret., Cirijak i Klaudijan, Jaroslav
N	25	30. nedjelja u godini Krizant i Darija, Mavro, Katarina Kotromanić [nije u MR]
P	26	Lucijan i Marcijan, Demetrije, Dmitar, Zvonimir
U	27	Evarist, [Vinko, Sabina i Kristeta], Kontardo, Gordana
S	28	Šimun K. i Juda T., Vinko, Sabian i Kristeta, Siniša, Tadija
Č	29	Felician, Narcis, [Donat, Darko], Ida
P	30	Marcijan, Marcel, Marojko
S	31	Kvintin, Antonin, Wolfgang (Vuk), Alfonz Rodriguez

Franjo Ksaver Kuhač, *Južno-slovenske narodne popevke*, knj. I-IV, Zagreb, 1878, 1879, 1880, 1881. Knjigotiskarski i litografij-ski zavod C. Albrechta. Zagreb, 1878.

Zbirka popijevki kapitalno je djelo oca hrvatske etnomuzikologije Franje Ksavera Kuhača (1834-1911). Između 1878. i 1881. Kuhač je objavio 16 svezaka u 4 knjige oko 1600 narodnih napjeva.

Pjesmarica ili zbirka pjesama za bečare, lole, kicoše i bekrije, uopće pjesme koje se najradije pjevaju u veselim i objesnim društvima. Tisak i naklada Gust. Neuberg, Križevci.

583. Dodji dušo!
Iz Križevca.

Andante ♩ = 69.

Mje - sec se po zra-ku še - će, dra - gi dra-goj do - či ne - će.
Kuda hodiš, kud se slutiš,
Kaj pred drugma mene kudiš?
Kuda hodiš, kud se skladiš,
Da se k meni ne navratiš?
Vel'ku žalost sam si zaval,
Kad si jesem drugu zebal.
Vel'ka žalost me obstrla,
U kojoj bum ja umrla.

(Iz moje šbirke teksto va.)

1353. Napitnica.
Iz Križevca.

Allegretto ♩ = 60.

Vin-ce se je pi - lo, kad nas ni - je bi - lo, vin-ce će se
pi - ti, kad nas ne - će bi - ti, sva-ku u - ru, sva-ki čas.*

Dodji dušo! i Napitnica,
dva napjeva iz
križevačke okolice koje
je zabilježio Franjo
Ksaver Kuhač u svojoj
zbirci *Južno-slovenske
narodne popevke*.

Studeneni

2015.

N 1	SVI SVETI (31. nedjelja u godini) Svetislav, Sveto	
P 2	Spomen svih vjernih pokojnika (Dušni dan); Duško, Duška	
U 3	Martin iz Porresa, Silvija, [Hubert]	
S 4	Karlo Boromejski, Mirko [MR], Dragutin, Dragica, Drago	
Č 5	Domnin, Mirko [VMZN], Elizabeta [VMZN]	
P 6	Feliks, Leonard, Sever, Vedran	
S 7	Amarant, Engelbert, Anđelko	
N 8	32. nedjelja u godini Simpronijan i dr., bl. Gracija Kotorski, Milostislav, Bogdan	
P 9	Posveta lateranske bazilike, Gracija Kotorski [MR], [Teodor]	
U 10	Lav Veliki, Demetrijan, Orest, Prob, Lavoslav, Leon	
S 11	Martin Tourski, Veran, Davorin	
Č 12	Jozafat, Nil, Makarije, Emilijan, Renato, Natko, Milan	
P 13	Breko (Briktije), Dalmacije, [Stanislav Kostka], Stanko, [Didak]	
S 14	Nikola Tavelić , Teodot, Ivan Trogirski	
N 15	33. nedjelja u godini Albert Veliki, Leopold III, Berto	
P 16	Margareta Škotska, Gertruda, Emilijan, Biserka	
U 17	Elizabeta Ugarska, Salomea Krakovska , Igor	
S 18	Posveta bazilika Sv. Petra i Pavla, Roman	
Č 19	Obadija, Maksim, Barlam, Matilda	
P 20	Bazilije, Krispin, Edmund, [Feliks (Srećko) Valois]	
S 21	Prikazanje BDM, Gospa od Zdravlja, Ruf	
N 22	KRIST KRALJ (34. nedjelja u godini) Cecilija, Cilika, Slavujka	
P 23	Klement I., Kolumban, Felicita, Milivoj, Blagoje	
U 24	Andrija Dung-Lac i dr., Krizogon, Firmina, Krševan	
S 25	Katarina Aleksandrijska, Merkurije, [Erazmo]	
Č 26	Siricije, Alipije, Konrad, Nikon, Leonard, Dubravko	
P 27	Fakundo i Primitiv, Valerijan, Maksim, Virgilije, [Severin]	
S 28	Jakob Markijski, Katarina Labouré, [Sosten], Držislav	
N 29	1. nedjelja došašća Saturnin, Illuminata, Svjetlana, Vlasta	
P 30	Andrija, Miroklet, Hrvoje	

Obrazovno obrtno radničko društvo »Kalknik« u Križevcima, 1913. Zbor je osnovan 1899. i djeluje do danas pod imenom Hrvatsko pjevačko društvo »Kalknik« te predstavlja jednu od okosnica značajnih glazbenih događanja u gradu i šire. Među istaknutim zborovođaма bili su Josip Jelinek, Vjekoslav Hranilović, Vasilije Davosir, Josip Kraus, Božidar Brozović, Dragutin Fresl, a u novije vrijeme Ivanka Konfic i Branka Špoljar. Kraće vrijeme zbor su vodili Dragutin Renarić i Milutin Cihlar Nehajev.

Plakat svečane dvodnevne proslave 25. godišnjice postojanja HPD »Kalknik«, lipanj 1926.

Hrvatsko pjevačko društvo »Kalknik« s dirigenticom Ivankom Konfic u godini obilježavanja 90. obljetnice postojanja (1990).

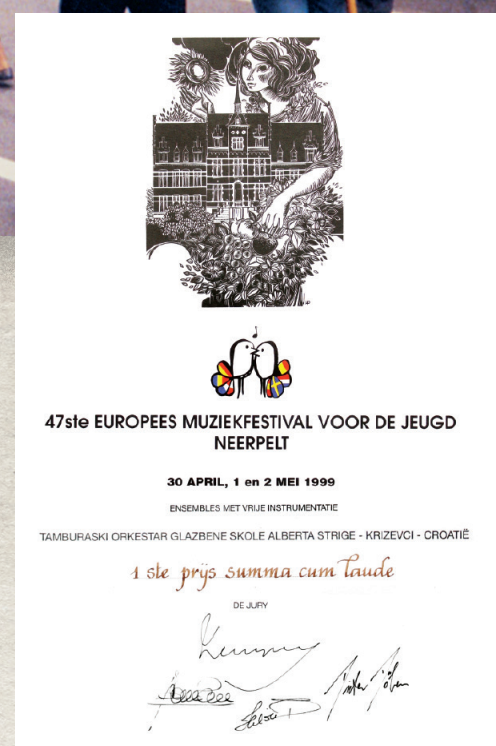
Prosinac 2015.

U	1	Naum, Eligije, Natalija, Božena, Natko
S	2	Habakuk, Bibijana, Silverije, Živka, Blanka
Č	3	Franjo Ks., Sofonija, [Kiaudije i Hilarija]
P	4	Ivan Damaščanski, Barbara, Adolf Kolping, Kristijan
S	5	Krispina, Saba, Lucid, [Dalmacije], Slavka
N	6	2. nedjelja došašća Nikola, Azela, Nikša
P	7	Ambrozije, Sabin, Fara, [Agaton], Dobroslav
U	8	Bezgrešno začeće Blažene Djevice Marije Makarije, Eutikijan
S	9	Leokadija, Sir, Gorgonija, [Valerija (Zdravka)], Abel
Č	10	Gospa Loretka [nije u MR], Eulalija, Julija
P	11	Damaz I., Sabin, Jeronim Ranuzzi, Damir
S	12	BDM Guadalupska, Ivana F. Chantal, zimska četvrtinka (kvatre)
N	13	3. nedjelja došašća Lucija, bl. Oton iz Pule, Jasna, Svjetlana
P	14	Ivan od Križa, Drozida, Spiro
U	15	Bl. Drinske mučenice , Valerijan, Marin, Kristina
S	16	Hagaj, Adela, [Albina (Zorka)]
Č	17	Modest, Bega, [Lazar], [Florijan], Izak, Jolanda
P	18	Malakija, Gacijan, Bosiljko, Dražen
S	19	Anastazije I., Urban V., [Tea], Vladimir, Vlado
N	20	4. nedjelja došašća Zetirin, Amon, [Eugen i Makarije]
P	21	Petar Kanizije, Snježana, [Toma]
U	22	Keremon, Iskirion, Hunger, [Honorat (Časlav)], [Zenon]
S	23	Ivan Kentijski, Ivon, [Viktorija, Vika]
Č	24	Badnjak, Adam i Eva
P	25	BOŽIĆ - ROĐENJE GOSPODINOVO , Božidar, Trpimir
S	26	Stjepan Prvomučnik , Dionizije, Krunoslav
N	27	SVETA OBITELJ (1. nedjelja po Božiću) Ivan, Janko, Fabiola
P	28	Nevina dječica, Mladen, Nevenka
U	29	Toma Becket, David, Davor
S	30	Feliks 1., Rajner, Ruder, [Sabin], [Liberije]
Č	31	Silvestar 1., Melanija, Silvije

Tamburaški orkestar Glazbene škole Alberta Štrige na VIII. Međunarodnom glazbenom festivalu za mlade, Vila Nova de Gaia, Portugal, 2000. Svečana povorka sudionika. Od svoga osnutka 1979. do danas, Tamburaški orkestar uspješno je predstavljao svoj rad i rad križevačke Glazbene škole na brojnim nastupima u Hrvatskoj i u inozemstvu.

Najveći uspjeh orkestar je ostvario pod vodstvom dirigenta Stjepana Fortune na 47. Europskom glazbenom festivalu za mlade, gdje je osvojio prvu nagradu s ocjenom *summa cum laude*. Diploma iz Neerpelta, Belgija, 1999.

Tamburaški orkestar s voditeljem Igorom Kudeljnjakom, dobitnici nagrade *Grand Prix* u kategoriji za mlade orkestre. Prag, 2014.

Sidonija Erdődy Rubido, pjevačica, sopran
(Razvor kraj Kumrovca, 7. II. 1819 – Gornja Rijeka kraj Križevaca, 17. II. 1884)

Prva hrvatska koncertna pjevačica i prva operna primadona. Pristajući uz hrvatske preporoditelje, nastupala je na koncertima te promicala hrvatsku glazbu. Pridružila se Albertu Štrigi u njegovu promicanju prve hrvatske opere *Ljubav i zloba* Vatroslava Lisinskog. Na praizvedbi *Ljubavi i zlobe*, 28. III. 1846., tumačila je glavnu žensku ulogu, Ljubicu. Počasna članica Hrvatskoga glazbenog zavoda i njegova pokroviteljica. Njezin je lik u krugu najzaslužnijih preporoditelja prikazan na Bukovčevu zastoru u HNK.

Alberto Ognjan Štriga, operni pjevač, bariton
(Križevci, 30. V. 1821 – Zagreb, 7. III. 1897)

Pristaša ilirskog pokreta. Godine 1840. osnovao prvo ilirsko pjevačko društvo. Potiče Vatroslava Lisinskog na skladanje ilirskih budnica i prvih hrvatskih opera (*Ljubav i zloba* i *Porin*). Kao operni pjevač gostuje u Pragu, Brnu i Rusiji. Zauzima se za stvaranje i prikazivanje domaćega dramskog i opernog repertoara.

Milena Šugh-Štefanac, operna pjevačica
(Križevci, 13. VII. 1884 – Križevci, 8. X. 1957)

Prvakinja Zagrebačke opere. Ostvarila je niz prvih ženskih likova u Wagnerovim i Verdijevim operama. Pjevala je na opernim pozornicama u Linzu, Darmstadtu i Pragu. Istaknula se i kao Eva u Zajčevoj operi *Nikola Šubić Zrinjski*.

Oskar Smodek, dirigent
(Križevci, 15. I. 1890 – Zagreb, 26. II. 1933)

Korepetitor i dirigent Zagrebačke opere. Vodio je pjevačko društvo *Kolo*. Dirigirao je i koncertima Zagrebačke filharmonije. Na Muzičkoj akademiji vodio operni studio. Jedan od utemeljitelja zagrebačkog Srednjoškolskog orkestra (1908).

Zlatko Špoljar, hrvatski pedagog i skladatelj
(Miholec kraj Križevaca, 11. IV. 1892 – Opatija, 29. IV. 1981)

Bavio se skupljanjem i obradbom narodnih napjeva. Pisao je glazbu za djecu, skladbe za tamburaški orkestar, udžbenike za osnovnu školu i priče za djecu. Utemeljio je i redigirao pedagoški časopis *Savremena škola* (1927).

Marta Pospíšil-Griff, operna pjevačica
(Križevci, 30. I. 1892 – Zagreb, 19. III. 1966)

Glavne je uloge ostvarila u operama G. Bizeta, G. Verdija, C. Saint-Saënsa, M. P. Musorgskoga, P. I. Čajkovskoga i dr. Istaknula se i kao oratorijska pjevačica. Glas joj je ostao zabilježen na snimkama tvrtke Edison Bell Penkala.

Janja Hanžek, operna pjevačica
(Križevci, 6. II. 1919 – Zagreb, 1. VII. 2007)

Solistica Zagrebačke opere, njezina su najpoznatija ostvarenja u Puccinijevim i Verdijevim operama. Kao koncertna pjevačica, interpretirala širok repertoar solo-popijevaka, posebice J. Brahmsa, H. Wolfa, R. Straussa, C. Debussyja i hrvatskih skladatelja te sopranskih dionica oratorijske glazbe. Bila je i članica Komornog zbora Radio-Zagreba.

Vladimir Kranjčević, dirigent i glazbeni pedagog
(Zagreb, 21. XI. 1936)

Profesor na Muzičkoj akademiji, ravnatelj i dirigent Opere Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu. Istaknuo se izvedbama i snimkama djela suvremenih hrvatskih skladatelja i velikih vokalno-instrumentalnih djela (oratoriji, pasije, mise) te opera svjetske baštine. Dirigent Komornog orkestra »Vatroslav Lisinski«, ansambla Zagrebačkih madrigalista i Akademskoga zbora »Ivan Goran Kovačić« te zbora i orkestra HRT-a. Osnivač i umjetnički voditelj (od 1971) Varaždinskih baroknih večeri. Dobitnik mnogobrojnih nagrada i priznanja te nagrade Porin za životno djelo (2013). Počasni građanin Križevaca.

Dubravko Detoni, glazbenik, skladatelj i pisac
(Križevci, 22. veljače 1937)

Autor stotinjak raznorodnih glazbenih opusa, niza glazbeno-scenskih spektakala, prostorno-multimedijalnih projekata, serija radijskih i televizijskih emisija koje su se bavile dostignućima hrvatske glazbe. Glazbena su mu djela izvođena na svjetskim festivalima, tiskana u zemlji i svijetu te objavljena na pedesetak diskografskih izdanja. Utemeljitelj je i umjetnički ravnatelj sastava za novi zvuk ACEZANTEZ (Ansambl Centra za nove tendencije Zagreb). Autor knjiga poezije i proze, eseja i glazbenih komentara. Dobitnik mnogobrojnih priznanja u domovini i inozemstvu te nagrade Porin za životno djelo (2007). Počasni građanin Križevaca.

NAKLADNICI

Grad Križevci

maticahrvatska

Ogranak Matice hrvatske u Križevcima

ZA NAKLADNIKE

Branko Hrg
Renata Husinec

ISBN 978-953-6298-25-9

UREDNIŠTVO

Franjo Husinec
Renata Husinec
Stjepan Sučić

LIKOVNO I GRAFIČKO OBLIKOVANJE

Željko Podoreški

SURADNIK

Zoran Homen

NASLOVNICA

Antun Vancaš: *Križevačka četvorka po hrvatskih narodnih napjevih*, Zagreb, 1884.

Izbor i korištenje građe i likovnih priloga omogućili su:

Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb

Franjevački samostan u Varaždinu

Gradska knjižnica »Franjo Marković«, Križevci

Gradski muzej Križevci

Knjižnica grkokatoličke katedrale Presvetoga Trojstva u Križevcima

Knjižnica Matice hrvatske u Zagrebu

Zbirka razglednica Franje i Renate Husinec, Križevci

TISAK

Kasper d.o.o. Križevci